

THỰC TRẠNG VÀ GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC GIÁO DỤC HÒA NHẬP CHO SINH VIÊN NGÀNH GIÁO DỤC MẦM NON TẠI TRƯỜNG CAO ĐẲNG SƯ PHẠM BÀ RỊA – VŨNG TÀU

Nguyễn Thị Huyền Nhi
Trường Cao đẳng Sư phạm Bà Rịa – Vũng Tàu Thành phố Hồ Chí Minh
Email: huyennhicspbr@gmail.com

Tóm tắt: Nghiên cứu nhằm đánh giá thực trạng năng lực giáo dục hòa nhập của sinh viên ngành Giáo dục Mầm non tại Trường Cao đẳng Sư phạm Bà Rịa – Vũng Tàu và đề xuất giải pháp phát triển năng lực này. Nghiên cứu sử dụng phương pháp điều tra bằng phiếu hỏi kết hợp quan sát và trao đổi với sinh viên, giảng viên. Kết quả cho thấy sinh viên đã có nhận thức bước đầu về giáo dục hòa nhập và vai trò của giáo viên mầm non trong hỗ trợ trẻ có nhu cầu giáo dục đặc biệt. Tuy nhiên, kỹ năng thực hành còn hạn chế, nhất là kỹ năng tổ chức hoạt động, xử lý tình huống sư phạm và phối hợp với phụ huynh. Điều này cho thấy quá trình đào tạo còn thiên về lý thuyết, thiếu cơ hội thực hành thực tiễn. Từ đó, nghiên cứu đề xuất một số giải pháp như tăng cường nội dung giáo dục hòa nhập trong chương trình đào tạo, đẩy mạnh thực hành – thực tập và đổi mới phương pháp giảng dạy nhằm nâng cao năng lực giáo dục hòa nhập cho sinh viên.

Từ khóa: giáo dục hòa nhập, năng lực, sinh viên ngành Giáo dục Mầm non, thực trạng, giải pháp.

CURRENT SITUATION AND SOLUTIONS FOR DEVELOPING INCLUSIVE EDUCATIONAL CAPACITY FOR EARLY CHILDHOOD EDUCATION STUDENTS AT BA RIA - VUNG TAU TEACHER TRAINING COLLEGE

Abstract: This study evaluates the current status of inclusive education competencies among Early Childhood Education students at Ba Ria – Vung Tau Pedagogical College and proposes solutions to improve these competencies. The research uses questionnaires, observations, and interviews with students and lecturers. Findings show that students have basic awareness of inclusive education and the role of preschool teachers in supporting children with special educational needs. However, their practical skills remain limited, especially in organizing activities, handling pedagogical situations, and cooperating with parents. The results also indicate that the training process is still theory-oriented and lacks practical experience. Therefore, the study suggests integrating inclusive education into the curriculum, enhancing practicum activities, and innovating teaching methods to improve students' inclusive education competencies.

Keywords: inclusive education, competence, early childhood education students, current situation, solutions.

Nhận bài: 23/03/2026

Phản biện: 20/04/2026

Duyệt đăng: 24/04/2026

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Giáo dục hòa nhập là xu hướng giáo dục hiện đại nhằm bảo đảm quyền được học tập của mọi trẻ em, trong đó có trẻ khuyết tật và trẻ có nhu cầu giáo dục đặc biệt. Trong bối cảnh đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục hiện nay, giáo dục hòa nhập ngày càng được quan tâm và triển khai rộng rãi ở các cơ sở giáo dục mầm non. Điều này đặt ra yêu cầu đối với đội ngũ giáo viên mầm non không chỉ có năng lực chuyên môn mà còn cần có kiến thức, kỹ năng và thái độ phù hợp để tổ chức các hoạt động chăm sóc, giáo dục trẻ trong môi trường hòa nhập.

Sinh viên ngành Giáo dục Mầm non là lực lượng giáo viên tương lai, giữ vai trò quan trọng trong việc thực hiện mục tiêu giáo dục hòa nhập ở các cơ sở giáo dục mầm non. Vì vậy, việc phát triển năng lực giáo dục hòa nhập cho sinh viên trong quá trình đào tạo là yêu cầu cần thiết nhằm đáp ứng nhu cầu thực tiễn nghề nghiệp. Tuy nhiên, trên thực tế, nhiều sinh viên còn hạn chế về kiến thức chuyên môn, kỹ năng xử lý tình huống, kỹ

năng tổ chức hoạt động giáo dục hòa nhập cũng như kinh nghiệm thực hành với trẻ có nhu cầu đặc biệt. Bên cạnh đó, chương trình đào tạo, điều kiện thực hành và cơ hội trải nghiệm thực tế tại các cơ sở giáo dục hòa nhập vẫn còn những khó khăn nhất định.

Trường Cao đẳng Sư phạm Bà Rịa – Vũng Tàu là cơ sở đào tạo giáo viên mầm non cho địa phương và khu vực lân cận. Trong những năm gần đây, nhà trường đã chú trọng nâng cao chất lượng đào tạo, trong đó có việc phát triển năng lực nghề nghiệp cho sinh viên ngành Giáo dục Mầm non. Tuy nhiên, việc phát triển năng lực giáo dục hòa nhập cho sinh viên vẫn cần được nghiên cứu, đánh giá một cách cụ thể để từ đó đề xuất các giải pháp phù hợp với yêu cầu thực tiễn giáo dục hiện nay.

Xuất phát từ những lý do trên, bài viết tập trung nghiên cứu thực trạng năng lực giáo dục hòa nhập của sinh viên ngành Giáo dục Mầm non tại Trường Cao đẳng Sư phạm Bà Rịa – Vũng Tàu,

đồng thời đề xuất một số giải pháp nhằm góp phần nâng cao hiệu quả đào tạo và phát triển năng lực giáo dục hòa nhập cho sinh viên trong giai đoạn hiện nay.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Cơ sở lý luận

Giáo dục hòa nhập là phương thức giáo dục tạo cơ hội cho mọi trẻ em, bao gồm trẻ khuyết tật và trẻ có nhu cầu giáo dục đặc biệt, được học tập trong môi trường giáo dục bình đẳng, thân thiện và phù hợp với khả năng của mỗi cá nhân. Giáo dục hòa nhập không chỉ bảo đảm quyền được học tập của trẻ mà còn góp phần hình thành môi trường giáo dục nhân văn, tôn trọng sự khác biệt và phát triển toàn diện cho người học. Trong giáo dục mầm non, giáo dục hòa nhập có ý nghĩa đặc biệt quan trọng bởi đây là giai đoạn đầu đời, ảnh hưởng trực tiếp đến sự phát triển thể chất, nhận thức, ngôn ngữ, tình cảm và kỹ năng xã hội của trẻ. Việc tổ chức các hoạt động giáo dục hòa nhập giúp trẻ khuyết tật hoặc trẻ có khó khăn trong học tập được tham gia các hoạt động chung cùng bạn bè, từ đó tăng cường khả năng giao tiếp, tự tin và hòa nhập cộng đồng. Hiện nay, giáo dục hòa nhập đã trở thành xu hướng tất yếu trong hệ thống giáo dục hiện đại. Điều này đặt ra yêu cầu đối với giáo viên mầm non cần có năng lực chuyên môn, kỹ năng nghề nghiệp và thái độ phù hợp để đáp ứng nhu cầu giáo dục đa dạng của trẻ trong môi trường hòa nhập.

Năng lực giáo dục hòa nhập được hiểu là khả năng vận dụng kiến thức, kỹ năng và thái độ nghề nghiệp của giáo viên trong việc tổ chức các hoạt động chăm sóc, giáo dục trẻ trong môi trường hòa nhập nhằm đáp ứng nhu cầu học tập và phát triển của mọi trẻ em. Đối với sinh viên ngành Giáo dục Mầm non, năng lực giáo dục hòa nhập là một trong những năng lực nghề nghiệp quan trọng cần được hình thành trong quá trình đào tạo. Năng lực này không chỉ giúp sinh viên thích ứng với yêu cầu thực tiễn nghề nghiệp mà còn góp phần nâng cao chất lượng chăm sóc và giáo dục trẻ tại các cơ sở giáo dục mầm non. Việc phát triển các năng lực này cho sinh viên cần được thực hiện thông qua nhiều hình thức như học tập lý thuyết, thực hành nghề nghiệp, trải nghiệm thực tế và rèn luyện kỹ năng tại các cơ sở giáo dục mầm non.

Các cơ sở đào tạo giáo viên giữ vai trò quan trọng trong việc hình thành và phát triển năng lực giáo dục hòa nhập cho sinh viên ngành Giáo dục Mầm non. Chất lượng đào tạo, nội dung chương

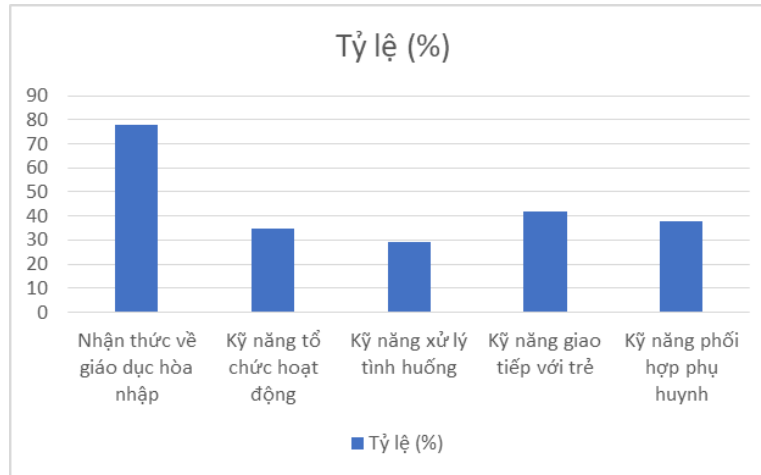
trình học, phương pháp giảng dạy và điều kiện thực hành có ảnh hưởng trực tiếp đến khả năng đáp ứng yêu cầu nghề nghiệp của sinh viên sau khi tốt nghiệp. Trong bối cảnh giáo dục hiện nay, các trường sư phạm cần chú trọng lồng ghép nội dung giáo dục hòa nhập vào chương trình đào tạo; tăng cường hoạt động thực hành, thực tập tại các cơ sở giáo dục mầm non có trẻ học hòa nhập; đồng thời tạo điều kiện để sinh viên được trải nghiệm và rèn luyện kỹ năng nghề nghiệp trong môi trường thực tế. Bên cạnh đó, việc đổi mới phương pháp giảng dạy theo hướng phát huy tính tích cực, chủ động của người học cũng góp phần nâng cao hiệu quả phát triển năng lực giáo dục hòa nhập cho sinh viên. Thông qua các hoạt động trải nghiệm, xử lý tình huống sư phạm và thực hành nghề nghiệp, sinh viên sẽ có cơ hội vận dụng kiến thức vào thực tiễn, từ đó hình thành kỹ năng và thái độ nghề nghiệp phù hợp. Do đó, việc nghiên cứu thực trạng và đề xuất giải pháp phát triển năng lực giáo dục hòa nhập cho sinh viên ngành Giáo dục Mầm non là cần thiết nhằm góp phần nâng cao chất lượng đào tạo giáo viên đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục hiện nay.

2.2. Thực trạng phát triển năng lực giáo dục hòa nhập cho sinh viên ngành Giáo dục Mầm non tại Trường Cao đẳng Sư phạm Bà Rịa – Vũng Tàu.

Nhằm đánh giá thực trạng phát triển năng lực giáo dục hòa nhập cho sinh viên ngành Giáo dục Mầm non tại Trường Cao đẳng Sư phạm Bà Rịa – Vũng Tàu, nhóm tác giả tiến hành khảo sát đối với sinh viên đang theo học ngành Giáo dục Mầm non của nhà trường trong năm học 2025–2026. Đối tượng khảo sát chủ yếu là sinh viên năm thứ hai và năm thứ ba, bởi đây là nhóm sinh viên đã được tiếp cận các học phần nghiệp vụ sư phạm và có cơ hội tham gia hoạt động thực hành, thực tập tại các cơ sở giáo dục mầm non. Nghiên cứu được thực hiện thông qua phương pháp điều tra bằng phiếu hỏi kết hợp với trao đổi trực tiếp và quan sát trong quá trình học tập, thực hành nghề nghiệp của sinh viên. Nội dung khảo sát tập trung vào các vấn đề như: nhận thức của sinh viên về giáo dục hòa nhập; mức độ hiểu biết về trẻ có nhu cầu giáo dục đặc biệt; kỹ năng tổ chức hoạt động giáo dục hòa nhập; khả năng xử lý tình huống sư phạm; kỹ năng phối hợp với phụ huynh và những khó khăn mà sinh viên gặp phải trong quá trình học tập, thực hành. Kết quả khảo sát được tổng hợp và phân tích nhằm làm rõ mức độ đáp ứng năng lực

giáo dục hòa nhập của sinh viên ngành Giáo dục Mầm non hiện nay. Đồng thời, kết quả nghiên cứu cũng là cơ sở thực tiễn quan trọng để đề xuất các giải pháp góp phần nâng cao chất lượng đào tạo và phát triển năng lực giáo dục hòa nhập cho sinh viên tại nhà trường.

Nội dung khảo sát (Tỷ lệ %): Nhận thức về giáo dục hòa nhập 78%; Kỹ năng tổ chức hoạt động 35%; Kỹ năng xử lý tình huống 29%; Kỹ năng giao tiếp với trẻ 42%; Kỹ năng phối hợp phụ huynh 38%

Mặc dù giáo dục hòa nhập ngày càng được quan tâm trong chương trình đào tạo giáo viên mầm non, tuy nhiên việc hình thành năng lực giáo dục hòa nhập cho sinh viên vẫn còn nhiều khó khăn. Nhiều sinh viên chưa có điều kiện tiếp xúc thường xuyên với môi trường giáo dục hòa nhập thực tế, dẫn đến hạn chế về kỹ năng thực hành và khả năng xử lý tình huống sư phạm. Vì vậy, việc khảo sát thực trạng năng lực giáo dục hòa nhập của sinh viên không chỉ phản ánh chất lượng đào tạo hiện nay mà còn góp phần xác định những nội dung cần điều chỉnh trong chương trình đào tạo giáo viên mầm non của nhà trường.

Thực trạng nhận thức của sinh viên về giáo dục hòa nhập: Kết quả khảo sát cho thấy đa số sinh viên ngành Giáo dục Mầm non tại Trường Cao đẳng Sư phạm Bà Rịa – Vũng Tàu đã có nhận thức bước đầu về giáo dục hòa nhập và vai trò của giáo dục hòa nhập trong giáo dục mầm non. Cụ thể, phần lớn sinh viên cho rằng giáo dục hòa nhập là mô hình giáo dục giúp trẻ em, bao gồm trẻ khuyết tật và trẻ có nhu cầu giáo dục đặc biệt, được học tập trong môi trường chung cùng các bạn đồng trang lứa, qua đó tạo cơ hội phát triển toàn diện và bình đẳng. Bên cạnh đó, sinh viên cũng nhận thức được vai trò quan trọng của giáo viên mầm non trong việc tổ chức các hoạt động giáo dục phù hợp, hỗ trợ và tạo điều kiện để trẻ hòa nhập với môi trường học tập. Điều này cho thấy sinh viên đã có sự quan tâm nhất định đến vấn đề giáo dục hòa nhập và bước đầu hình thành thái độ tích cực đối với đối tượng trẻ có nhu cầu giáo dục đặc

biệt. Tuy nhiên, bên cạnh những nhận thức tích cực, kết quả khảo sát cũng cho thấy một bộ phận sinh viên vẫn còn hạn chế trong việc hiểu sâu về bản chất của giáo dục hòa nhập. Một số sinh viên còn nhầm lẫn giữa giáo dục hòa nhập và giáo dục chuyên biệt, hoặc chưa nắm rõ các nguyên tắc cơ bản trong tổ chức hoạt động giáo dục hòa nhập tại lớp học mầm non. Ngoài ra, nhận thức của sinh viên về đặc điểm phát triển tâm lý, nhu cầu học tập và phương pháp hỗ trợ trẻ có nhu cầu giáo dục đặc biệt còn chưa đầy đủ và mang tính khái quát. Điều này ảnh hưởng đến khả năng vận dụng kiến thức vào thực tiễn cũng như mức độ sẵn sàng khi tham gia các hoạt động thực hành, thực tập tại cơ sở giáo dục mầm non. Như vậy, có thể thấy nhận thức của sinh viên về giáo dục hòa nhập đã được hình thành nhưng chưa thật sự sâu sắc và hệ thống. Đây là cơ sở quan trọng để nhà trường tiếp tục tăng cường các hoạt động đào tạo, bồi dưỡng nhằm nâng cao nhận thức và tạo nền tảng cho việc phát triển các năng lực giáo dục hòa nhập trong giai đoạn tiếp theo.

Thực trạng kỹ năng giáo dục hòa nhập của sinh viên: Kỹ năng giáo dục hòa nhập là một trong những thành tố quan trọng phản ánh mức độ đáp ứng yêu cầu nghề nghiệp của sinh viên ngành Giáo dục Mầm non. Kết quả khảo sát cho thấy kỹ năng giáo dục hòa nhập của sinh viên tại Trường Cao đẳng Sư phạm Bà Rịa – Vũng Tàu nhìn chung còn ở mức chưa cao và chưa đồng đều giữa các nhóm kỹ năng. Cụ thể, kỹ năng tổ chức hoạt động giáo dục hòa nhập của sinh viên còn

hạn chế, khi chỉ có khoảng 35% sinh viên tự đánh giá có thể xây dựng và điều chỉnh kế hoạch hoạt động phù hợp với trẻ có nhu cầu giáo dục đặc biệt. Nhiều sinh viên còn lúng túng trong việc lựa chọn phương pháp tổ chức hoạt động, chưa biết cách phân hóa nhiệm vụ học tập hoặc điều chỉnh nội dung phù hợp với khả năng của từng trẻ trong lớp. Đối với kỹ năng xử lý tình huống sư phạm trong môi trường giáo dục hòa nhập, kết quả khảo sát cho thấy tỷ lệ sinh viên tự tin xử lý tình huống chỉ đạt khoảng 29%. Trong quá trình thực hành và thực tập, sinh viên thường gặp khó khăn khi đối mặt với các hành vi đặc thù của trẻ như thiếu tập trung, tăng động hoặc khó hợp tác, từ đó dẫn đến việc xử lý tình huống còn lúng túng, thiếu linh hoạt. Bên cạnh đó, kỹ năng giao tiếp và hỗ trợ trẻ trong môi trường hòa nhập cũng chưa thực sự tốt, với khoảng 42% sinh viên cho rằng mình có thể giao tiếp hiệu quả với trẻ có nhu cầu giáo dục đặc biệt. Một số sinh viên còn gặp khó khăn trong việc sử dụng ngôn ngữ phù hợp, chưa biết cách khuyến khích trẻ tham gia hoạt động chung cùng bạn bè. Ngoài ra, kỹ năng phối hợp với phụ huynh trong giáo dục hòa nhập cũng ở mức còn hạn chế, khi chỉ khoảng 38% sinh viên cảm thấy tự tin trong việc trao đổi và phối hợp với phụ huynh có con học hòa nhập. Điều này cho thấy sinh viên chưa có nhiều cơ hội trải nghiệm thực tế trong môi trường giáo dục có sự phối hợp chặt chẽ giữa gia đình và nhà trường. Tổng hợp các kết quả trên cho thấy mặc dù sinh viên đã được trang bị kiến thức cơ bản về giáo dục hòa nhập, tuy nhiên kỹ năng thực hành nghề nghiệp vẫn còn hạn chế, đặc biệt là các kỹ năng mang tính ứng dụng cao trong môi trường lớp học thực tế. Đây là một trong những nguyên nhân quan trọng ảnh hưởng đến mức độ sẵn sàng nghề nghiệp của sinh viên sau khi ra trường, đồng thời đặt ra yêu cầu cần tăng cường các hoạt động thực hành, trải nghiệm và rèn luyện kỹ năng nghề nghiệp trong quá trình đào tạo.

Thực trạng các yếu tố ảnh hưởng đến việc phát triển năng lực giáo dục hòa nhập của sinh viên: Kết quả khảo sát cho thấy việc phát triển năng lực giáo dục hòa nhập của sinh viên ngành Giáo dục Mầm non tại Trường Cao đẳng Sư phạm Bà Rịa – Vũng Tàu chịu tác động bởi nhiều yếu tố khác nhau, trong đó bao gồm cả yếu tố thuộc về chương trình đào tạo, điều kiện thực hành và yếu tố thuộc về bản thân sinh viên. Trước hết, yếu tố chương trình đào tạo được xác định là một trong những yếu tố ảnh hưởng đáng kể. Mặc dù nội

dung giáo dục hòa nhập đã được đề cập trong một số học phần nghiệp vụ sư phạm, tuy nhiên thời lượng dành riêng cho nội dung này còn hạn chế, chưa đủ sâu để hình thành hệ thống kiến thức và kỹ năng toàn diện cho sinh viên. Điều này dẫn đến việc sinh viên chủ yếu tiếp cận ở mức độ lý thuyết, chưa có nhiều cơ hội thực hành chuyên sâu. Bên cạnh đó, điều kiện thực hành, thực tập nghề nghiệp cũng là một yếu tố quan trọng. Thực tế cho thấy không phải cơ sở thực tập nào cũng có mô hình giáo dục hòa nhập rõ ràng, do đó sinh viên chưa có nhiều cơ hội quan sát và trải nghiệm trực tiếp trong môi trường có trẻ có nhu cầu giáo dục đặc biệt. Việc thiếu môi trường thực tiễn khiến quá trình hình thành kỹ năng nghề nghiệp của sinh viên bị hạn chế. Ngoài ra, năng lực và mức độ chủ động của sinh viên cũng ảnh hưởng đáng kể đến quá trình phát triển năng lực giáo dục hòa nhập. Một bộ phận sinh viên chưa thực sự tích cực trong việc tự học, tự tìm hiểu tài liệu liên quan đến giáo dục hòa nhập, đồng thời còn tâm lý ngại khi tiếp xúc với trẻ có nhu cầu giáo dục đặc biệt trong quá trình thực hành. Điều này làm giảm cơ hội rèn luyện kỹ năng thực tế của sinh viên. Bên cạnh đó, yếu tố giảng viên và phương pháp giảng dạy cũng có ảnh hưởng không nhỏ. Khi phương pháp giảng dạy chưa gắn nhiều với tình huống thực tiễn hoặc chưa tăng cường hoạt động trải nghiệm, mô phỏng lớp học hòa nhập thì mức độ phát triển năng lực của sinh viên còn hạn chế.

Như vậy, có thể thấy việc phát triển năng lực giáo dục hòa nhập của sinh viên chịu ảnh hưởng tổng hợp từ nhiều yếu tố khác nhau. Điều này đòi hỏi cần có sự phối hợp đồng bộ giữa chương trình đào tạo, cơ sở thực hành, phương pháp giảng dạy và ý thức tự học của sinh viên nhằm nâng cao hiệu quả đào tạo trong giai đoạn hiện nay.

2.3. Giải pháp phát triển năng lực giáo dục hòa nhập cho sinh viên ngành Giáo dục Mầm non

Tăng cường tích hợp nội dung giáo dục hòa nhập trong chương trình đào tạo: Nhà trường cần rà soát và điều chỉnh chương trình đào tạo ngành Giáo dục Mầm non theo hướng tăng cường lồng ghép nội dung giáo dục hòa nhập trong các học phần nghiệp vụ sư phạm. Nội dung đào tạo cần tập trung vào đặc điểm tâm lý trẻ có nhu cầu giáo dục đặc biệt, phương pháp tổ chức hoạt động giáo dục hòa nhập và kỹ năng hỗ trợ cá nhân cho trẻ trong lớp học. Việc tích hợp nội dung cần đảm bảo tính hệ thống, tránh dàn trải, đồng thời gắn với chuẩn đầu ra về năng lực nghề nghiệp của sinh viên.

Tăng cường hoạt động thực hành và trải nghiệm thực tế: Một trong những giải pháp quan trọng là tăng cường thời lượng thực hành, thực tập cho sinh viên tại các cơ sở giáo dục mầm non có triển khai mô hình hòa nhập. Thông qua hoạt động thực tế, sinh viên có cơ hội quan sát, trải nghiệm và vận dụng kiến thức vào xử lý các tình huống sư phạm cụ thể. Nhà trường cần chủ động liên kết với các trường mầm non trong và ngoài địa phương để tạo điều kiện cho sinh viên được tiếp xúc thường xuyên với môi trường giáo dục hòa nhập.

Tổ chức các chuyên đề và tập huấn kỹ năng giáo dục hòa nhập: Nên tổ chức các buổi chuyên đề, hội thảo, tập huấn về giáo dục hòa nhập với sự tham gia của chuyên gia, giáo viên có kinh nghiệm thực tiễn. Nội dung tập huấn cần tập trung vào kỹ năng nhận diện khó khăn của trẻ, kỹ năng thiết kế hoạt động phù hợp và kỹ năng xử lý tình huống trong lớp học hòa nhập. Thông qua các hoạt động này, sinh viên sẽ được bổ sung kiến thức thực tiễn và nâng cao năng lực nghề nghiệp một cách trực tiếp.

Đổi mới phương pháp giảng dạy theo hướng phát triển năng lực: Giảng viên cần đổi mới phương pháp giảng dạy theo hướng phát huy tính tích cực, chủ động của sinh viên. Các phương pháp như dạy học tình huống, đóng vai, mô phỏng lớp học hòa nhập cần được sử dụng thường xuyên nhằm giúp sinh viên rèn luyện kỹ năng nghề nghiệp. Việc gắn lý thuyết với thực tiễn sẽ giúp sinh viên hiểu sâu hơn và dễ dàng vận dụng kiến thức vào thực hành giáo dục hòa nhập.

Tăng cường phối hợp giữa nhà trường và cơ sở giáo dục mầm non: Cần tăng cường hợp tác với các cơ sở giáo dục mầm non có triển khai giáo dục hòa nhập để tạo môi trường thực hành ổn định cho sinh viên. Đồng thời, sự phối hợp này cũng giúp cập nhật yêu cầu thực tiễn nghề nghiệp, từ đó điều chỉnh nội dung đào tạo phù hợp hơn.

Bồi dưỡng nhận thức và thái độ nghề nghiệp cho sinh viên: Bên cạnh kiến thức và kỹ năng,

việc bồi dưỡng thái độ nghề nghiệp đúng đắn đối với giáo dục hòa nhập là rất quan trọng. Sinh viên cần được hình thành tinh thần trách nhiệm, sự kiên nhẫn, tôn trọng sự khác biệt và tình yêu thương đối với trẻ có nhu cầu giáo dục đặc biệt.

III. KẾT LUẬN

Trên cơ sở nghiên cứu thực trạng năng lực giáo dục hòa nhập của sinh viên ngành Giáo dục Mầm non tại Trường Cao đẳng Sư phạm Bà Rịa – Vũng Tàu, có thể thấy sinh viên đã bước đầu có nhận thức tương đối tích cực về giáo dục hòa nhập và vai trò của giáo viên mầm non trong việc hỗ trợ trẻ có nhu cầu giáo dục đặc biệt. Tuy nhiên, mức độ nhận thức vẫn chưa thật sự sâu sắc và mang tính hệ thống.

Về kỹ năng, kết quả khảo sát cho thấy sinh viên còn nhiều hạn chế, đặc biệt là các kỹ năng thực hành nghề nghiệp như tổ chức hoạt động giáo dục hòa nhập, xử lý tình huống sư phạm, giao tiếp với trẻ và phối hợp với phụ huynh. Sự chênh lệch giữa nhận thức và kỹ năng cho thấy quá trình đào tạo hiện nay vẫn còn thiên về lý thuyết, trong khi cơ hội rèn luyện thực tiễn còn hạn chế. Bên cạnh đó, việc phát triển năng lực giáo dục hòa nhập của sinh viên chịu ảnh hưởng bởi nhiều yếu tố như chương trình đào tạo, điều kiện thực hành – thực tập, phương pháp giảng dạy và mức độ chủ động của sinh viên trong quá trình học tập. Từ những kết quả nghiên cứu trên, bài viết đã đề xuất một số giải pháp nhằm phát triển năng lực giáo dục hòa nhập cho sinh viên ngành Giáo dục Mầm non, bao gồm: tăng cường tích hợp nội dung giáo dục hòa nhập trong chương trình đào tạo, đẩy mạnh hoạt động thực hành – thực tập, đổi mới phương pháp giảng dạy theo hướng phát triển năng lực, tổ chức các chuyên đề bồi dưỡng kỹ năng và tăng cường phối hợp giữa cơ sở đào tạo với các cơ sở giáo dục mầm non. Những giải pháp này nếu được triển khai đồng bộ sẽ góp phần nâng cao chất lượng đào tạo giáo viên mầm non, đồng thời đáp ứng yêu cầu thực tiễn của giáo dục hòa nhập trong giai đoạn hiện nay.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Booth, T., & Ainscow, M. (2011). *Index for inclusion: Developing learning and participation in schools*. Bristol: Centre for Studies in Inclusive Education.
- UNESCO. (2009). *Policy guidelines on inclusion in education*. Paris: UNESCO Publishing.
- Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2014). *Thông tư số 03/2014/TT-BGDĐT về giáo dục hòa nhập đối với người khuyết tật*. Hà Nội.
- Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2021). *Chương trình giáo dục mầm non (sửa đổi, bổ sung)*. Hà Nội.
- UNESCO. (n.d.). *Inclusive education*. Retrieved from <https://www.unesco.org>